

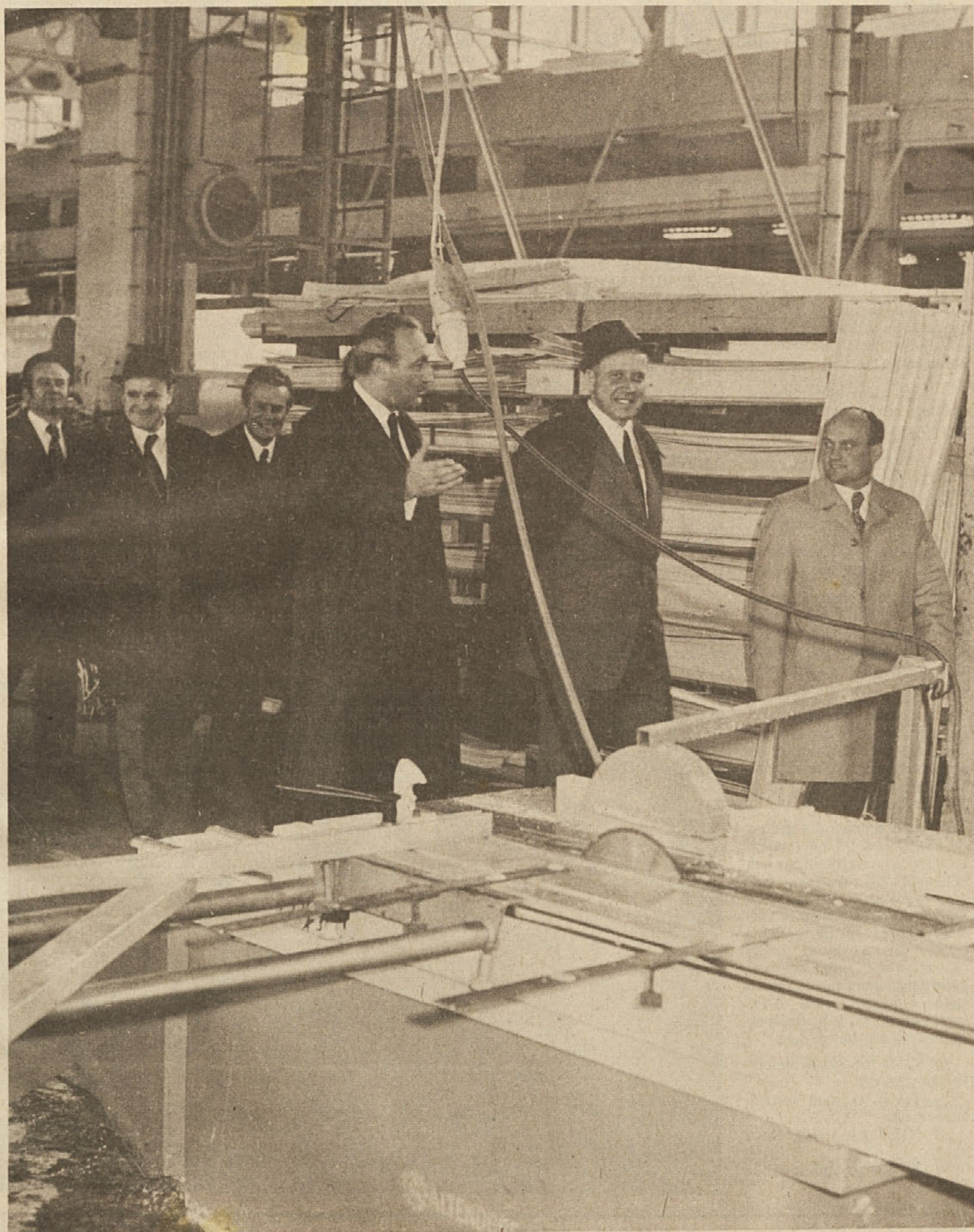
KURIR

NOVO MESTO

Št. 11 Leto II

15. decembra 1973

časopis kolektiva industrije motornih vozil

Naša prizadevanja za uresničitev ustavnih dopolnil segajo dve leti nazaj in so dosegla svoj pomemben vrhunec, ko smo se na zborih delovnih ljudi odločili, da organiziramo osem temeljnih organizacij združenega dela.

Osnovno izhodišče zvezne in republiške ustave, katere osnutke smo imeli v javni razpravi, sprejeti pa bosta do konca tega leta, je delovni človek, katerega so podrejena vsa načela novih ustav.

Temeljna organizacija združenega dela pa je temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci na podlagi svojega dela neposredno in enakopravno odločajo o:

- dohodku, ki ga temeljna organizacija združenega dela ustvarja s svojim celotnim poslovanjem,

- uresničevanju svojega osebnega materialnega in moralnega interesa,

- urejajo medsebojna razmerja pri delu,

- upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije,

- razvijajo svoje delovne in druge ustvarjalne sposobnosti.

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela se v svoji samoupravni aktivnosti ravna po načelu solidarnosti, vzajemnosti in načelih socialističnega humanizma.

Iz teh nekaj osnovnih načel smo izhajali tudi pri nas, ko smo začeli načrtovati nove medsebojne odnose, novo organizacijo podjetja v smislu 21. in 22. ustavnega dopolnila.

Z javno razpravo o organizaciji TOZD smo pričeli v našem kolektivu v maju letošnjega leta in jo zaključili s strokovno analizo pogojev za ustanavljanje TOZD, katero so izvoljeni delegati na zboru 12. 11. 1973 temeljito preučili in se na tej osnovi odločili podati predlog, da se delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto organizira v 8 temeljnih organizacij združenega dela:

- 1) TOZD tovarna avtomobilov Novo mesto

- 2) TOZD razvojni inštitut Novo mesto

- 3) TOZD komerciala Novo mesto

- 4) TOZD tovarna prikolic Brežice

- 5) TOZD tovarna opreme Črnomelj

- 6) TOZD tovarna Podgorje Šentjernej

- 7) TOZD tovarna opreme Mirna

- 8) TOZD tovarna servisne opreme Beli Manastir

- 9) Skupne službe se organizirajo kot delovna skupnost.

Iz izdelane analize pogojev oziroma analize poslovne sposobnosti posameznih enot je bilo ugotovljeno, da te izpolnjujejo vse ekonomske pogoje, da se organizirajo kot TOZD.

TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA SO OSNOVANE NA INTERESU V NJIH ZAPOSLENIH DELAVCEV, AKTIVNE RAZPRAVE NA ZBORIH DELOVNIH LJUDI SO POKAZALE, DA JE VEČINA ČLANOV KOLEKTIVA MOČNO ZAINTERESIRANA ZA NOVO OGRANIZACIJO PODJETJA TER ZA NOVE SAMOUPRAVNE ODNOSE.

NA ZBORIH DELOVNIH LJUDI JE BILA POTRJENA NAŠA ENOTNOST IN ZAUPANJE V SAMOUPRAVNI SOCIALISTIČNI SISTEM.

Na podlagi prej omenjene strokovne analize pogojev smo se odločili za takšno prehodno obliko nove organizacije podjetja,

da postanejo temeljne organizacije združenega dela tisti deli podjetja, ki po določenih tehnološko-ekonomskih kriterijih že sedaj predstavljajo dovolj zaokroženo gospodarsko celoto in da v tej enoti lahko zaposleni uresničujejo temelj svojega samoupravnega položaja, to je ustvarjati in formirati dohodek ter ga deliti po rezultatih svojega dela.

Pri tem smo upoštevali tudi to, da se naše posamezne tovarne nahajajo v drugih občinah in da bodo lastna sredstva TOZD v veliki meri prispevala k boljšemu in tesnejšemu sodelovanju temeljne organizacije združenega dela s krajevno skupnostjo in z drugimi družbeno-političnimi organizacijami in skupnostmi, kjer živijo.

Pri tem moramo jasno povedati, da predstavlja formiranje 8 temeljnih organizacij združenega dela šele prvo fazo, ki je rezultat sedanje organiziranosti in obstoječe delitve proizvodnega programa. Upoštevaty moramo, da poteka izgradnja novih kapacitet, ki bo potegnila za sabo pomembno reorganizacijo večjega števila pripravljanih in proizvodnih oddelkov ter tehnološke in konstrukcijske spremembe v proizvodnji prikolic.

Z zaključeno investicijo in modernizacijo bo dana nadalj-

nja možnost za organizacijske spremembe, ki nam bodo v drugi fazi omogočile konstituiranje „TOZD tovarna avtomobilov“ v Skupnost temeljnih organizacij. Delovni enoti na Suhorju pa bo omogočeno, da se organizira kot TOZD.

Ob načrtovanju prej omenjenih organizacijskih sprememb smo morali upoštevati tudi druge činitelje: da je naš fizični obseg proizvodnje naglo porastel, nismo pa hkrati reševali kadrovske problematike in krepili posamezne funkcije organizmov, ki bi prispevali k hitrejšemu jačanju tehnološke in delovne discipline ter k boljši organizaciji dela.

V prvi fazi smo se torej odločili za takšno organizacijo, ki nam v danem trenutku in na doseženi stopnji razvoja podjetja resnično najbolj ustreza in preko katere se odpirajo široke možnosti. Za njimi pa so zastavljeni temelji, na katerih si bomo kot enakopravni proizvajalci prizadevali za dvig produktivnosti svojega in skupnega dela in se dogovarjali o smotnosti bodočih vlaganj. Prizadevali si bomo in vplivali na rast osebnega in družbenega standarda. Hkrati bomo s sorodnimi dejavnostmi načrtovali nova medsebojna povezovanja tako v ožjem kakor v širšem slovenskem prostoru.

Osnutek o združevanju v organizacijo združenega dela Industrija motornih vozil Novo mesto

Komisija za izdelavo predloga samoupravnega sporazuma o združevanju, ki so jo imenovali delavci na zborih, na katerih so bile organizirane temeljne organizacije združenega dela, daje v javno razpravo najpomembnejši samoupravni akt, s katerim se temeljne organizacije združenega dela združujejo v organizacijo združenega dela INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL, Novo mesto.

Pri izdelavi predloga smo izhajali iz sledečih temeljnih izhodišč:

1) delavci, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, na podlagi svobodne in neposredne odločitve združujejo svoje delo in sredstva zaradi doseganja določenih skupnih ciljev;

2) vsaka TOZD je v skupnem uspehu udeležena v sorazmerju s svojim prispevkom k uspehu;

3) delovni ljudje, združeni v OZD, urejajo svoje odnose tudi na načelih vzajemnosti, solidarnosti in medsebojne pomoči ter dogovorno združujejo sredstva v te namene;

4) TOZD so samostojne, samoupravne in enakopravne organizacije v sestavi TOZD;

5) svoje odnose z drugimi TOZD, svoje poslovanje in notranje samoupravne odnose urejajo TOZD na podlagi samoupravnih sporazumov, svojih statusnih predpisov, splošnih aktov in sprejetih programov in planov.

6) TOZD pripadajo vsa poslovna sredstva (osnovna in obratna) in viri poslovnih sredstev (poslovni sklad in finančni krediti), katere bodo koristila 31. 12. 1973.

7) Svoje odnose s tretjimi osebami ostvarjajo TOZD z enotnim nastopom preko OZD.

8) Dohodek, ki se ustvarja s poslovanjem, pripada v celoti delavcem tiste TOZD, v kateri je ustvarjen. Zato ima vsaka TOZD svoj zaključni račun in periodični obračun.

9) Na ravni OZD ni skupnih skladov, temveč obstajajo le s tem samoupravnim sporazumom in s posebnimi sporazumi določena sredstva, ki se združujejo in uporabljajo v dogovorjene namene.

10) V delavskem svetu OZD so vse TOZD, ne glede na število delavcev, zastopane z istim številom delegatov.

Komisija poziva vse, da se s predlogom samoupravnega sporazuma temeljito seznanijo in sodelujejo na javnih razpravah v svoji delovni enoti oziroma TOZD.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

Na podlagi XXI. in XXII. dopolnila k Ustavi SFRJ in XVI. ter XIX. dopolnila k Ustavi SR Slovenije, sklenejo temeljne organizacije združenega dela

1. Tovarna avtomobilov Novo mesto na podlagi sklepov zborov delavcev z dne 14. in 15. novembra 1973,
2. Tovarna opreme Črnomelj na podlagi sklepov zborov delavcev z dne 14. novembra 1973,
3. Tovarna avtomobilskih prikolic Brežice na podlagi sklepa zbora delavcev z dne 15. novembra 1973,
4. Tovarna „Podgorje“ Šentjernej na podlagi sklepa zbora delavcev z dne 14. novembra 1973,
5. Tovarna opreme Mima na podlagi sklepa zbora delavcev z dne 14. novembra 1973,
6. Tvornica servisne opreme Beli Manastir na podlagi sklepa zbora delavcev z dne 15. novembra 1973,
7. Razvojni inštitut Novo mesto na podlagi sklepa zbora de-

lavcev z dne 15. novembra 1973,

8. Komerciala, Novo mesto na podlagi sklepov zborov delavcev z dne 14. in 15. novembra 1973

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združevanju dela in sredstev ter urejanju medsebojnih odnosov v organizaciji združenega dela INDUSTRIJI MOTORNIH VOZIL Novo mesto.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Delavci, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, podpisnicah tega sporazuma, na podlagi svobodne in neposredne odločitve združujejo svoje delo in sredstva v organizaciji združenega dela INDUSTRIJI MOTORNIH VOZIL – Novo mesto v skladu z določbami tega sporazuma, po katerih se bodo pri svojem poslovanju in samoupravnem odločanju ravnale vse TOZD zaradi doseganja skupnih ciljev za:

– nadaljnji in skladen razvoj organizacijskih samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov ter krepitev samoupravnih pravic delovnih ljudi;

– ustvarjanje optimalnih pogojev nadaljnjega razvoja, racionalnejšega izkoriščanja sredstev in povečevanja proizvodnje;

– zagotavljanje boljših pogojev za delo in življenje delavcev, ki bodo rezultat nove tehnologije, hitrejšega prilaganja tržnim razmeram, izboljšanja produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja;

– skupno financiranje razvojnih programov, za zagotavljanje

likvidnosti za kreditiranje tekočih potreb TOZD, za financiranje sanacijskih programov TOZD in za zagotavljanje najnujnejših potreb skupne porabe;

– krepitev položaja IMV na domačem in tujem trgu ter za uspešno nadaljevanje vključevanja v mednarodno delitev dela.

2. člen

Podpisnice tega sporazuma bodo dosledno izpolnjevale njegove določbe in svoje splošne akte vsklajevale z njim.

3. člen

Podpisnice tega sporazuma ne morejo brez privolitve drugih podpisnic spreminjati predmeta poslovanja oziroma nalog in funkcij v OZD, ki so jih imele ob podpisu sporazuma ali so jih prevzele s podpisom sporazuma.

4. člen

Poslovna in druga razmerja med temeljnimi organizacijami združenega dela se urejajo in vsklajujejo tako, da je vsaka temeljna organizacija združenega dela udeležena v skupnem uspehu v sorazmerju z njenim prispevkom k uspehu.

Delovni ljudje temeljnih organizacij združenega dela, združeni v organizaciji združenega dela, urejajo svoje odnose tudi na načelih vzajemnosti in solidarnosti in sklepajo dogovore, po katerih si medsebojno pomagajo ter združujejo sredstva v te namene.

II. STATUS IN PRAVNI POLOŽAJ TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA IN ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

a) FIRMA IN SEDEŽ

5. člen

Organizacije združenega dela posluje pod firmo: INDUSTRI-

JA MOTORNIH VOZIL, NOVO MESTO.

Sedež OZD je v Novem mestu, Zagrebska cesta 18-20.

OZD posluje s tretjimi osebami pod svojo firmo.

6. člen

Temeljna organizacija združenega dela posluje s firmo organizacije združenega dela in s svojim imenom, v sami OZD pa s svojim imenom

b) PREDMET POSLOVANJA OZD

7. člen

Predmet poslovanja OZD, ki ga sestavljajo predmeti poslovanja vseh TOZD, je:

– proizvodnja osebnih, terenskih in lahkih komercialnih vozil;

– proizvodnja delov, sklopov in agregatov ter pribora za vse vrste motornih vozil;

– proizvodnja avtomobilskih prikolic, avtomobilskih stanovanjskih prikolic ter stanovanjskih mobilnih enot;

– proizvodnja delov in sklopov ter pribora za avtomobilске in stanovanjske prikolice in mobilne enote;

– proizvodnja opreme za pranje, mazanje, garažiranje, vzdrževanje, popraviljanje in remont vseh vrst cestnih vozil;

– proizvodnja delov, sklopov in agregatov za opremo za pranje, mazanje, garažiranje, vzdrževanje, popraviljanje in remont cestnih vozil;

– proizvodnja in prodaja specializiranih pohištvenih elementov in pohištva v kombinaciji z lesom ter priprava lesa za tovrstno proizvodnjo za sebe in

za druge; nakup in razrez vseh vrst žagarske hlodovine ter prodaja rezanega lesa;

– proizvodnja in prodaja šivalnih strojev ter ostalih artiklov gospodinjске opreme;

– prodaja v tu in inozemstvu:

a) osebnih, terenskih in lahkih komercialnih vozil;

b) avtomobilskih in avtomobilskih stanovanjskih prikolic ter mobilnih stanovanjskih enot,

c) opreme za pranje, mazanje, garažiranje, popraviljanje in remont cestnih vozil,

d) rezervnih delov, sklopov in agregatov za navedene izdelke,

e) vseh vrst avtomobilskih delov, pribora in opreme, gum ter vseh naftnih in sintetičnih derivatov,

f) na debelo in drobno, preko lastnih in pogodbenih prodajnih mest;

– vzdrževanje, popravilo in remont vseh vrst motornih in cestnih vozil, njihovih sklopov in agregatov preko lastnih in pogodbenih delavnic v tu – in inozemstvu;

– nakup, generalni remont in predelava rabljenih cestnih vozil in prodaja istih;

– nakup in uvoz vseh vrst repromaterijala, strojev in naprav za potrebe TOZD in kooperantov;

– zastopanje tujih firm, organizacija konsignacijskih skladišč ter prodaja vseh zastopanih izdelkov;

– izvoz lastnih izdelkov ter izdelkov kooperantov;

– organizacija reklame in propagande, izdajanje prospektov in publikacij, organizacija

izložb in sejmov – v tuzemstvu in inozemstvu, za vse proizvode IMV in njegovih kooperantov; – ustanavljanje, organizacija in upravljanje lastnih Caravan Campingov za oddih in rekreacijo turistov v okviru katerih nudi turistom zlasti:

a) turistične storitve,

b) prenočišča,

c) prehrano s toplimi in hladnimi jedili ter pijačo in napitke vseh vrst,

d) stanovanjske prikolice za uporabo zunaj campinga,

e) prostor za prenočevanje v lastnih prikolicah turistov in potnikov,

f) avtoservisne storitve in popravilo motornih vozil,

g) v prodaji na malo: vse vrste prehrabnih izdelkov, kruh in pecivo, delikatese, meso in mesne izdelke, ribe in ribje izdelke, zelenjavo, sadje in sadne izdelke, alkoholne in brezalkoholne pijače in napitke, tobakne izdelke, vžigalice in pribor, galanterijske, bizuterijske, kozmetične in parfumerijske izdelke, pisma, dopisnice, razglednice, poštnе znamke in spominke,

h) organizacija in objavljanje reklame vseh vrst ter dajanje podatkov zainteresiranim.

c) PRAVNI POLOŽAJ OZD

8. člen

OZD ima lastnost pravne osebe in je nosilec pravic in dolžnosti, ki mu pripadajo na podlagi ustave, zakona in samoupravnega sporazuma.

TOZD svoje odnose s tretjimi osebami ostvarjajo z enotnim nastopom preko OZD.

d) PRAVNI POLOŽAJ TOZD

9. člen

Temeljne organizacije združenega dela, podpisnice tega sporazuma, so samostojne, samoupravne in enakopravne organizacije v sestavi organizacije združenega dela.

Temeljne organizacije združenega dela so pravne osebe. Svoje poslovanje in notranje samoupravne odnose temeljne organizacije združenega dela urejujejo na podlagi svojih statusnih predpisov in drugih splošnih aktov, programih in planih.

Svoje odnose z drugimi TOZD v sestavi OZD urejuje temeljna organizacija združenega dela s samoupravnim sporazumom o združitvi, s posebnimi sporazumi in s splošnimi akti organizacije združenega dela.

10. člen

Temelnim organizacijam združenega dela pripadajo vsa poslovna sredstva (osnovna in obratna) in viri, s katerimi bodo razpolagale na dan 31. 12. 1973, kakor bo to ugotovila komisija za razmejitev sredstev s poročilom, ki je sestavni del tega sporazuma.

Viri poslovnih sredstev so poslovni sklad in finančni krediti.

e) PREDMET POSLOVANJA TOZD

11. člen

TOZD TOVARNA AVTOMOBILOV NOVO MESTO:

– proizvodnja osebnih, terenskih in lahkih komercialnih vozil;

– proizvodnja delov, sklopov in agregatov ter pribora za vse vrste motornih vozil;

– proizvodnja avtomobilskih prikolic, avtomobilskih stanovanjskih prikolic ter stanovanjskih mobilnih enot,

– proizvodnja delov in sklopov ter pribora za avtomobilске in stanovanjske prikolice in mobilne enote,

– izdelava delov in proizvodnja servisne opreme,

– izdelava orodij in priprav,

– remont opreme,

– proizvodnja rezervnih delov za vse vrste cestnih vozil.

TOZD Tovarna opreme Črnomelj:

– proizvodnja pohištvenih elementov in sklopov ter pohištvenih kompletov za avtomobilске stanovanjske prikolice in stanovanjske mobilne enote;

– proizvodnja lesnih elementov za proizvodnjo prikolic;

– proizvodnja drobnih galanterijskih delov;

– proizvodnja lesne embalaže,

– razrez hlodovine vseh vrst,

– sušenje lesa ter razrez lesa in plošč.

TOZD Tovarna prikolic Brežice:

- proizvodnja avtomobilskih prikolic, avtomobilskih stanovanjskih prikolic in stanovanjskih mobilnih enot;
- proizvodnja delov in sklopov za proizvodnjo avtomobilov in prikolic.

TOZD Tovarna „Podgorje“ Šentjernej:

- proizvodnja pohištvenih elementov in sklopov ter pohištvenih kompletov za avtomobilske stanovanjske prikolice in stanovanjske mobilne enote;
- proizvodnja lesnih elementov za proizvodnjo prikolic.

TOZD Tovarna opreme Mima:

- šivanje zaves, prevlek in oblog stropov za avtomobile in avtomobilske prikolice,
- izdelava kabelskih snopov,
- izdelava predšotorov za avtomobilske prikolice,
- izdelava elementov – profilov iz plastičnih mas,
- izdelava notranjih oblog za avtomobile,
- izdelava kovinske galanterije in mehanskih delov za avtomobile in avtomobilske stanovanjske prikolice,

- izdelava lesnih elementov za avtomobile in avtomobilske stanovanjske prikolice,
- proizvodnja opreme za preizkušanje agregatov in kompletnih cestnih vozil,
- kooperacijska proizvodnja šivalnih strojev.

TOZD Tavnica servisne opreme, Beli Manastir:

- izdelava avtodvigalk za avtomobile, garaže in servise,
- izdelava opreme za pranje in mazanje za individualno vzdrževanje vozil in za potrebe garaž in servisnih delavnic,
- izdelava kovinskih delov in varjenih sklopov.

TOZD Razvojni inštitut Novo mesto:

- spremlja razvoj na domačem in svetovnem trgu vseh proizvodov iz proizvodnega programa IMV; izdeluje predloge perspektivnih programov IMV;
- pripravlja predloge za projekte novih proizvodov;
- projektira nove proizvode;
- projektira novo tehnologijo ter organizacijo proizvodnje novih proizvodov;
- projektira nove investicijske kapacitete in modernizacijo oziroma rekonstrukcijo obstoječih kapacitet;

- raziskuje vse proizvode in vse vrste materialov, ki so v zvezi s proizvodnim programom IMV;
- izdeluje dokumente za homologacijo in ateste ter skrbi za homologacijo in ateste za vse proizvode IMV;
- izdeluje dokumentacijo zaščit in patentnih zaščit za vse proizvode in imena IMV.

TOZD Komerciala IMV Novo mesto:

- prodaja vseh proizvodov organizacije združenega dela ter rezervnih delov, sklopov in agregatov za te proizvode,
- prodaja vseh vrst avtomobilskih delov, pribora in opreme, gum ter vseh naftnih in sintetičnih proizvodov,
- vzdrževanje, popravilo in remont vseh vrst motornih in cestnih vozil, njihovih sklopov in agregatov preko lastnih in pogodbenih delavnic v tu – in inozemstvu,
- nakup, generalni remont in predelava rabljenih cestnih vozil in prodaja istih,
- nakup in uvoz vseh vrst re-promateriala, strojev in naprav za potrebe TOZD in kooperantov,
- zastopanje tujih firm organizacije konsignacijskih skladišč

ter prodaja vseh zastopanih izdelkov,

- izvoz lastnih izdelkov ter izdelkov kooperantov,
- organizacija reklame in propagande, izdajanje prospektov in publikacij, organizacija izložb in sejmov v tuzemstvu in inozemstvu za vse proizvode IMV in njegovih kooperantov,
- ustanavljanje, organizacija in upravljanje lastnih Caravan campingov za oddih in rekreacijo turistov, v okviru katerih nudi turistom zlasti:

- a) turistične storitve,
- b) prenočišča,
- c) prehrano s toplimi in hladnimi jedili ter pijače in napitke vseh vrst,
- d) stanovanjske prikolice za uporabo zunaj campinga,
- e) prostor za prenočevanje v lastnih prikolicah turistov in potnikov,
- f) avtoservisne storitve in popravilo motornih vozil,
- g) v prodaji na malo: vse vrste prehrabnih izdelkov, alkoholne in brezalkoholne pijače in napitke, tobakne izdelke, vžigalice in pribor galanterijske, bižuterijske, kozmetične in parfumerijske izdelke, pisma, dopisnice, razglednice poštno znamke in spominke,

— organizacija in objavljane reklame vseh vrst in dajanje podatkov zainteresiranim,
— koordinira delo podjetij v inozemstvu in vodi nadzor nad njihovim materialnim poslovanjem.

12. člen

7a obveznosti OZD kot celote ter za obveznosti OZD do zaključitve tega sporazuma odgovarjajo temeljne organizacije združenega dela z vsemi sredstvi.

Za obveznosti drugih temeljnih organizacij združenega dela temeljna organizacija združenega dela ne odgovarja, če ni drugače sklenjeno s posebnim sporazumom in vpisano v sodni register.

S spremembo pravnega položaja ene izmed TOZD se ne smejo rušiti interesi druge TOZD, niti skupni interesi TOZD v sestavi OZD.

f) USTANAVLJANJE NOVIH TOZD

13. člen

Delavci v vsakem organizacijskem delu TOZD, sprejemajoč v celoti ta sporazum, lahko formirajo ta del kot temeljno organizacijo združenega dela:

— če povečani obseg dejavnosti in zapletenosti poslovanja

otežuje izvrševanje nalog v obstoječi organizacijski sestavi,

— če je dosežena delitev dela v tem organizacijskem delu tolikšna, da jo je težko organizirati v obstoječi organizaciji,

— če se rezultat dela delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v OZD in se lahko na tej podlagi samostojno izrazi,

— če organizacijski pogoji in kadrovska zasedba zagotavljajo samostojno organizacijo poslovanja in urejevanje vseh poslov, vezanih za tekoče poslovanje in ugotavljanje dohodka,

— če se s tem ne škoduje ali ogroža interes drugih delov OZD in OZD kot celote.

g) SPOJITEV IN PRIPOJITEV DRUGIH TOZD

14. člen

O medsebojni spojitvi in pripojitvi TOZD odločajo sporazumno njihove delovne skupnosti.

Pogoji spojitve in pripojitve TOZD se določijo s sporazumom teh organizacij, ki je sestavni del tega sporazuma in ne sme biti z njim v nasprotju.

15. člen

O delitvi temeljnih organizacij združenega dela na dva ali več TOZD odloča delovna skupnost organizacije, ki se

deli, upoštevajoč pogoje iz 13. člena.

h) IZLOČITEV TOZD

16. člen

Delavci TOZD imajo pravico izločiti svojo temeljno organizacijo iz organizacije združenega dela in jo konstituirati kot posebno organizacijo združenega dela pod pogojem, da z njeno izločitvijo niso prizadete pravice delovnih ljudi v drugih delih OZD, niti skupni interesi in cilji OZD kot celote.

Ostale TOZD in OZD kot celota lahko ugovarjajo izločitvi, če so z njo ogroženi njihovi interesi, cilji in koristi, določeni s tem sporazumom in z drugimi skupnimi odločbami in sklepi.

17. člen

O pravicah in materialnih obveznostih TOZD, ki se izloča, odloča delavski svet OZD na podlagi predloga komisije za razdelitev družbenih sredstev.

Materialne obveznosti OZD nasproti tretjim osebam v zvezi z investicijami v TOZD, ki se izloča v celoti, prevzame ta TOZD.

Obveznost povračila sredstev OZD in drugih TOZD, vloženih v TOZD, ki se izloča, zmanjšana za delež sredstev, ki jih je vložila v OZD in druge TOZD v sestavi OZD, zapade z dnem

dokončne odločitve o njeni izločitvi, če ni drugače sklenjeno.

i) SANACIJA TOZD

18. člen

V slučaju, da TOZD posluje z izgubo, je dolžna v roku 3 mesecev izdelati sanacijski program in ga dostaviti ostalim TOZD zaradi prevzemanja obvez v pogledu financiranja sanacijskega programa.

19. člen

Sredstva za izvajanje sanacijskega programa se dajo v obliki sanacijskega kredita na podlagi sklenjene pogodbe s TOZD, ki posluje z izgubo.

V pogodbi se določajo pogoji, pod katerimi se daje kredit ter obveze TOZD, ki sprejme kredit in obveze kreditodajalca.

20. člen

Ako predloženi sanacijski program ne zagotavlja premostitev težav, ali še v toku sanacijskega programa ali pri izvajanju le-tega, TOZD ki je prišla v težave, bistveno ne popravi svoj ekonomski položaj, bo TOZD — kreditodajalec predložila delavskemu svetu OZD ali pa bo delavski svet sam po lastni iniciativi odločil, da se podvzamejo drugi ukrepi za odpravo težav TOZD.

Če sanacijski program ne uspe in se TOZD ne sporazumejo za nadaljnjo sanacijo, se nerenabilna TOZD:

– pozove naj se razformira, njeni deli pa se pripojijo drugim TOZD, ki s tem soglašajo, ali pa se

– likvidira, njena prosta sredstva pa se uporabijo prvenstveno za prekvalifikacijo delavcev in za financiranje dejavnosti, kjer se bodo delavci zaposlili.

III. UPRAVLJANJE V ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA

21. člen

Zadeve TOZD neposredno upravljajo delovni ljudje, ki v njej delajo.

Delovni ljudje v TOZD lahko določene funkcije upravljanja poverijo delavskemu svetu in drugim izvoljenim organom OZD.

22. člen

Temeljne organizacije združenega dela so soglasne, da za upravljanje v poslih skupnega interesa ustanovijo skupne organe upravljanja OZD ter jim poverijo funkcije upravljanja in izvršne funkcije določene s tem sporazumom.

Odločitve, ki so posebne pomena za posamezno TOZD in odločitve, ki v večji meri vplivajo na ustvarjanje dohodka, se lahko sprejemajo le s soglasnostjo prizadete TOZD.

1. DELAVSKI SVET

23. člen

Delavski svet OZD sestavlja po 5 izvoljenih delegatov iz vsake TOZD.

24. člen

Mandatna doba članov delavskega sveta traja dve leti. V delavski svet ne more biti nihče izvoljen dvakrat zaporedoma.

25. člen

Volitve v delavski svet se opravijo v pravilu po sprejetju zaključnega računa.

Delegat volijo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela neposredno s tajnim glasovanjem.

26. člen

Organi za opravo volitev članov delavskega sveta so: volilna komisija, komisija za izdelavo volilnih spiskov (seznamov) in volilni odbor.

Organe za opravo volitev imenuje delavski svet OZD.

27. člen

Kandidiranje za izvolitev delegatov v delavski svet se opravi na zborih delovnih ljudi v TOZD.

Kandidate lahko predložijo družbeno-politične organizacije in vsak delavec v TOZD.

Za kandidata se smatra vsak predlagani delavec, za katerega je javno glasovala večina delavcev, navzočih na zboru.

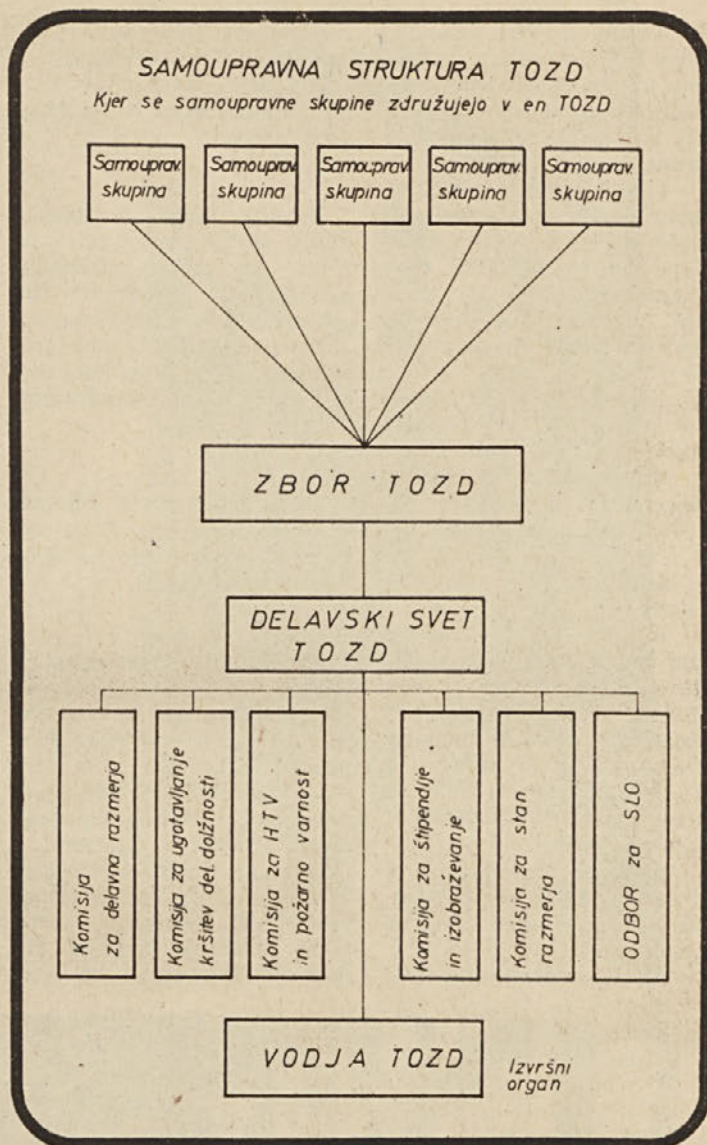
28. člen

Za člane delavskega sveta so izvoljeni kandidati, ki so dobili najmanj 2/3 glasov vseh članov TOZD.

29. člen

Delavski svet OZD ima predvsem naslednje pristojnosti:

- verificira:
  - samoupravni sporazum o združitvi TOZD v OZD,

- druge samoupravne sporazume in skupne splošne akte za vse TOZD,
- statut OZD;
- b) potrjuje skupna stališča

TOZD

- o dolgoročnih razvojnih programih, njihovem financiranju in upravljanju,
- o samostojnih investicijskih elaboratih, njihovem financiranju in upravljanju,
- o letnih gospodarskih načrtih;

c) obravnava predloge drugih delovnih organizacij za pripojitev ali spajanje,

- obravnava zahteve delavcev za ustanovitev ali spremembo statuta TOZD ali njihovih delov, naroča izdelavo ustreznih elaboratov in začenja skupno razpravo;

d) sprejema ukrepe za izvajanje:

- samoupravnega sporazuma o združitvi v OZD in drugih samoupravnih sporazumov in aktov,
- razvojnih programov in gospodarskih načrtov,
- pogodb in drugih obveznosti TOZD;

e) vsklajuje enotnost delovnega procesa in sprejete poslovne politike:

- z odobravanjem periodičnih obračunov in zaključnih računov ter s sprejemanjem ustreznih ukrepov,

– z zadolževanjem delavskih svetov TOZD za ustrezno ukrepanje v zvezi z realizacijo plana in odgovornostjo delavcev;

f) zagotavlja solidarnost in vzajemnost med TOZD:

– z odločanjem o namenski porabi sredstev solidarnostnega sklada in porabi sredstev skupne porabe, ki jih TOZD sporazumno združujejo;

g) razpisuje glasovanje o odpoklicu svojih članov in članov izvršnega odbora:

– razpisuje volitve in imenuje volilno komisijo za izvedbo volitev delavskega sveta OZD,

– voli svojega predsednika in njegovega namestnika,

– voli člane razpisne komisije,

– voli in razrešuje generalnega direktorja,

– voli in razrešuje stalne člane notranje arbitraže in njihove namestnike;

h) določa organizacijo in izvajanje priprav za narodno obrambo v OZD kot celoti:

– imenuje vodjo priprav za narodno obrambo, člane odbora, enot in služb,

– sprejema pravilnike in odloke za delo v vojni, program financiranja narodne obrambe in podobno,

– odloča o združevanju sred-

stev za obrambne namene;

i) imenuje svoje komisije;

j) opravlja druge z zakonom in v samoupravnih aktih določene zadeve.

30. člen

Delovni ljudje in organi TOZD imajo pravico in dolžnost kontrolirati izvajanje samoupravnih sporazumov in sklepov organov upravljanja.

Delavski svet OZD po potrebi imenuje komisijo za kontrolo izvršitve določenih sporazumov ali sklepov.

31. člen

Delavski svet sklepa veljavno na svojih sejah, če je na seji prisotna več kot polovica delegatov iz vsake TOZD.

32. člen

Kadar delavski svet verificira skupna stališča TOZD o zadevah, glede katerih se obvezno izrekajo TOZD, ima vsaka delegacija TOZD en glas.

Če stališča TOZD niso enotna, delavski svet zahteva ponovno usklajevanje. V komisijo za usklajevanje stališč TOZD vsaka TOZD imenuje po 2 člana. Predsednik delavskega sveta OZD vodi seje komisije. Pri delu komisije lahko na njen

poziv sodelujejo posamezni člani poslovnega odbora in drugi delavci.

Člani komisije formirajo skupno stališče (enotno ali večinsko) in ga s potrebno obrazložitvijo posredujejo TOZD, ki na podlagi tega sprejme svoje stališče.

Vsklajevanje stališč lahko traja najmanj 10, največ pa 20 dni.

Če na naslednji seji delavskega sveta stališča TOZD niso enotna, lahko delavski svet odloži reševanje te zadeve za 3 mesece ali pa sam odloči, če so stališča 3/4 TOZD enotna.

33. člen

Delegati so za svoje delo odgovorni delavcem v TOZD, ki so jih izvolili.

Delavci lahko odpokličejo posameznega delegata ali celo delegacijo.

Odpoklic se vrši po istem postopku kot volitve.

IZVRŠNI ODBOR

34. člen

Izvršni odbor je kolegijski izvršilni organ.

Izvršni odbor šteje 9 članov.

Imenuje in razrešuje ga delavski svet.

35. člen

Mandat članov izvršilnega odbora traja dve leti. Nihče ne more biti izvoljen za člana izvršnega odbora dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega odbora iz svojih vrst izvolijo predsednika in namestnika predsednika.

36. člen

Izvršni odbor ima naslednje pristojnosti:

1. sprejema tekoče poslovne odločitve za realizacijo sprejetih razvojnih programov in gospodarskih načrtov,

2. predlaga delavskemu svetu sprejem, spremembe in dopolnitve splošnih aktov podjetja,

3. skrbi za izvrševanje sklepov delavskega sveta,

4. predlaga delavskemu svetu osnutke razvojnih programov in letnih gospodarskih načrtov,

5. vsklajuje poslovanje posameznih dejavnosti v podjetju in skrbi za enotno uresničevanje poslovne politike,

6. obravnava probleme in stanje na področjih:

– investicijske izgradnje,
– sistema delitve dohodka in finančna vprašanja,

- kadrovske politike,
- družbenega standarda,
- varstva pri delu,
- narodne obrambe;

7. predlaga TOZD ustrezne sklepe, če izkazujejo nizko ekonomičnost in produktivnost,

8. skrbi za dosledno izvajanje tega samoupravnega sporazuma in drugih splošnih aktov podjetja,

9. opravlja tudi druge zadeve, ki jih določi samoupravni sporazum in delavski svet OZD.

3. INDIVIDUALNI IN KOLEGIJSKI POSLOVODNI ORGAN

a) INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN

37. člen

Generalni direktor je individualni poslovodni organ OZD. Generalnega direktorja imenuje delavski svet OZD na osnovi javnega razpisa in na predlog razpisne komisije. Mandat generalnega direktorja traja 4 leta ter je po preteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan po istem postopku.

38. člen

Za generalnega direktorja se lahko imenuje oseba, ki poleg splošnih pogojev, predvidenih s predpisi, izpolnjuje še pogoje, da ima višjo ali visoko strokovno izobrazbo z najmanj 15 let prakse in 10 let uspešnega dela na vodilnih delovnih mestih v stroki, ali srednjo strokovno izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri z najmanj 20 let prakse in 12 let uspešnega dela na vodilnih mestih v stroki.

Generalni direktor je za svoje delo osebno odgovoren delavskemu svetu OZD ter delovni in širši družbeni skupnosti.

39. člen

Generalni direktor izvršuje svoje naloge samostojno po zakonskih predpisih, določilih samoupravnega sporazuma in samoupravnih aktov, po smernicah razvojnih programov in letnih gospodarskih načrtov ter na osnovi sklepov delavskega sveta in izvršnega odbora.

Pri svojem delu je generalni direktor še zlasti odgovoren, da:

- vodi poslovanje OZD po razvojnih programih in letnih gospodarskih načrtih;

- zagotavlja organizacijsko stabilnost v delu in samoupravljanju TOZD in OZD kot celote,

- spremlja in ocenjuje delo TOZD ter zahteva pravočasne ukrepe, da se zagotovi uresničitev skupnih ciljev,

- vsklajuje delo in ukrepe direktorjev TOZD v procesu izvajanja gospodarskih načrtov

in pogodbenih obveznosti,
- daje direktorjem TOZD osebne zadolžitve in za izvršitve sklepov organov upravljanja OZD,

- vodi organizacijo in priprave za narodno obrambo in izdaja v zvezi s tem ustrezna navodila strokovnim in drugim službam,

- skrbi za izvajanje odlokov, smernic in drugih aktov narodne obrambe in za izpolnjevanje sklepov delavskega sveta o pripravah za narodno obrambo,

- izvršuje tudi druge naloge, ki mu jih naloži delavski svet OZD ali pa so predpisani z zakonom.

40. člen

Generalni direktor je zakoni zastopnik OZD in jo zastopa v vseh pravnih razmerjih.

Generalni direktor samostojno sklepa pogodbe o rednem poslovanju na način, ki je običajen v poslovnem prometu ter prevzema za OZD pravice in obveze skladno z zakoni in splošnimi akti OZD.

41. člen

Generalni direktor lahko da drugemu članu delovne skupnosti pooblastilo za zastopanje. Vsebino in obseg pooblastila določi v mejah svojih pravic.

42. člen

Za uspešnejše izvajanje sklepov organov upravljanja in koordinacije dela ima generalni direktor potrebno število pomočnikov in svetovalcev.

Število pomočnikov in svetovalcev se določa z organizacijsko shemo in sistematizacijo, oziroma v statutu OZD.

43. člen

Generalni direktor skrbi za zakonitost dela OZD.

V slučaju spoznanja, da je splošen ali posamičen akt organa upravljanja nezakonit, postopa po zakonskih določilih.

44. člen

Delavski svet OZD lahko razreši generalnega direktorja ne glede na dobo, za katero je imenovan, pod pogiji in na način, ki jih določa zakon in statut OZD.

45. člen

Sestava in način dela razpisne komisije se določajo v statutu OZD.

b) POSLOVODNI ODBOR

46. člen

Kolegijski poslovodni organ je poslovodni odbor OZD.

47. člen

Poslovodni odbor OZD sestavljajo generalni direktor OZD,

direktorji TOZD, direktor skupnih služb, pomočniki gen. direktorja in strokovni sodelavci, ki jih imenuje delavski svet OZD.

Člane poslovodnega odbora imenuje delavski svet OZD na osnovi javnega razpisa in na predlog razpisne komisije. Mandat članov poslovnega odbora traja 4 leta.

48. člen

Poslovodni odbor OZD:

- organizira in koordinira poslovanje v OZD zaradi uresničevanja programov, načrtov, sporazumov in sklepov delavskega sveta OZD,

- pripravlja predloge sklepov za delavski svet in izvršni odbor OZD,

- izvršuje in podvzema ustrezne ukrepe za izvršitev sklepov delavskega sveta in izvršnega odbora OZD ter izvrševanje gospodarskih načrtov, investicijskih in drugih programov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov med TOZD ter OZD z drugimi OZD.

Delo poslovodnega odbora vodi in sejam predseduje generalni direktor.

49. člen

Člani poslovodnega odbora so materialno odgovorni za svoje predloge, na podlagi katerih so bile sprejete odločitve, če nastane škoda z izvrševanjem

odločitev, srejetih na podlagi prikrivanja dejstev ali zavestno neresničnega obveščanja organov upravljanja in delavcev.

50. člen

Ostala določila o poslovodnem odboru odreja statut OZD.

IV. SAMOUPRAVNI AKTI

51. člen

Podpisnice sporazuma soglašajo, da bodo vse svoje medsebojne odnose in zadeve skupnega interesa TOZD urejevale na podlagi tega in drugih sporazumov, medsebojnih pogodb, programa dolgoročnega razvoja posamezne TOZD in OZD kot celote, ter na podlagi letnih gospodarskih načrtov, posameznih programov, statuta OZD in drugih splošnih aktov.

52. člen

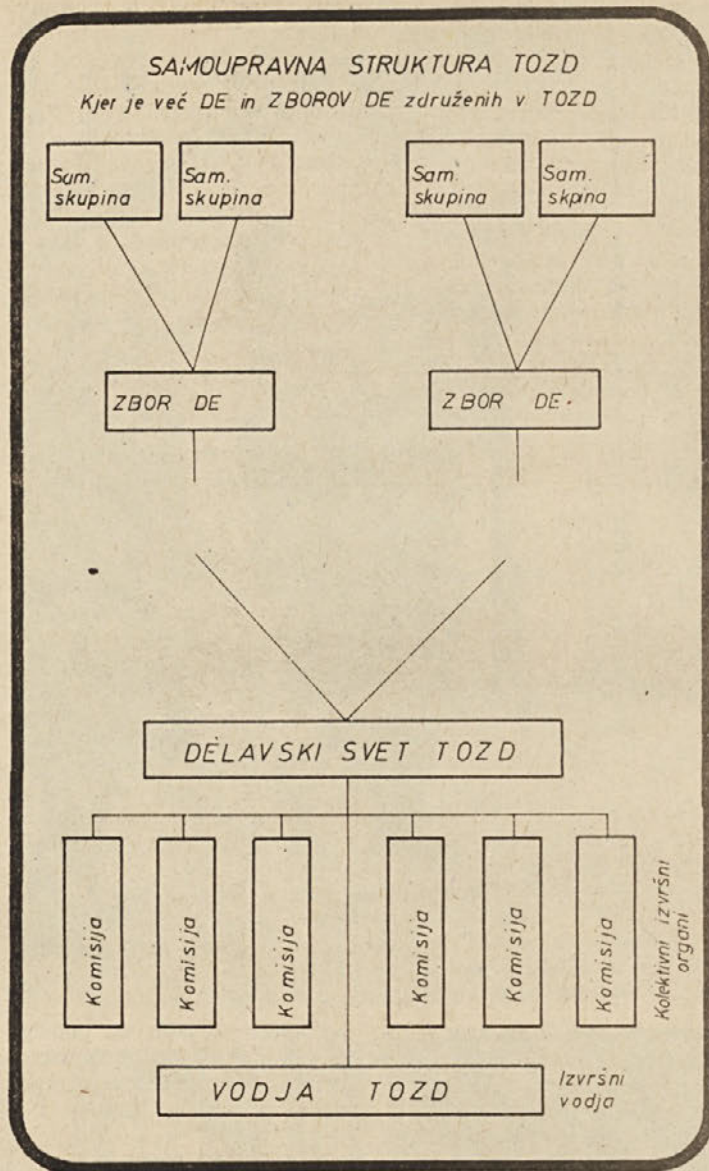
TOZD, podpisnice tega sporazuma, bodo sklenile posebne sporazume:

- o medsebojnih razmerjih v združenem delu;

- o enotnih načelih in merilih raporejanja dohodka in delitvi osebnih dohodkov v skladu z družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov kovinske in elektro industrije SR Slovenije;

- o enotni metodologiji za izdelavo letnih gospodarskih

načrtov, dolgoročnega programa razvoja in investicijskih programov temeljnih organizacij združenega dela in organizacije združenega dela;

– o načelih ugotavljanja in delitve dohodka;

– o načelih formiranja in uporabe sredstev skupne porabe, stanovanjskega in drugih skladov;

– o združevanju sredstev TOZD, njihovem razpolaganju in ciljih vlaganja;

– o pokrivanju izgub oziroma postopku saniranja TOZD;

– o medsebojni delitvi dela in ugotavljanju in višini cen izdelkov in storitev;

– o narodni obrambi;

– o knjigovodstvu in koriščenju sredstev s skupnega žiro računa.

53. člen

Na podlagi tega sporazuma sprejme delavski svet OZD po predhodni javni razpravi v TOZD statut OZD, s katerim se ureja uresničevanje tega samoupravnega sporazuma, določajo načela organizacije in poslovanja, podrobneje določajo medsebojne pravice in obveznosti,

statusna in ostala določila o skupnih službah ter druga vprašanja, vezana na organizacijo in na uresničevanje samoupravnih pravic delavcev TOZD.

Statut OZD ne sme biti v nasprotju s tem samoupravnim sporazumom.

54. člen

Posamezne TOZD lahko urejajo medsebojna razmerja s posebnimi sporazumi, ki ne smejo biti v nasprotju z določbami tega samoupravnega sporazuma.

V. UGOTAVLJANJE IN DELITVE DOHODKA TER ZDRUŽEVANJE SREDSTEV

55. člen

Dohodek, ki se ustvarja s poslovanjem, pripada v celoti delavcem tiste TOZD, v kateri je ustvarjen.

Dohodek se ugotavlja na način, ki ga določajo zakonski predpisi in medsebojni sporazumi.

56. člen

Vsaka TOZD ima svoj zaključni račun in periodični obračun.

Termini koriščenja se določijo z letnim gospodarskim načrtom organizacije združenega dela.

57. člen

Na podlagi zaključnih računov in periodičnih obračunov TOZD se izdelata zbirni zaključni račun in zbirni periodični obračun za OZD kot celoto.

58. člen

Zaradi boljšega izkoriščanja razpoložljivih obratnih sredstev ter zaradi znižanja stroškov, ki nastajajo z najemanjem kreditov, so TOZD sporazumne, da se poslovanje odvija preko enotnega žiro računa.

59. člen

Pri delitvi dohodka, ki ga ustvari TOZD, morajo upoštevati družbeni dogovor in samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ter določbe tega in drugih sporazumov.

60. člen

Delavci v TOZD delijo dohodek tako, da zagotovijo:

– osebne dohodke, ki so v skladu z uspehi dela in poslovanja;

– sredstva za vlaganje v modernizacijo in razširitev dela in poslovanja;

– za potrebe stalnih obratnih sredstev;

– za rezervna sredstva;

– sredstva za skupno porabo delavcev v TOZD, vključno s sredstvi za stanovanjsko izgradnjo;

– sredstva, ki jih po pogodbenih obveznostih namenjajo za širše potrebe družbeno-političnih in samoupravnih skupnosti.

61. člen

Z letnim gospodarskim načrtom določijo podpisnice odstotek dohodka, ki ga bodo namenjale za razširitev poslovanja in za večjo socialno varnost delavcev.

62. člen

Z osnovnimi sredstvi (nakup, prodaja, zakup in brezplačni prenos) razpolaga vsaka TOZD samostojno v skladu s programom dolgoročnega razvoja in z letnimi gospodarskimi načrtom OZD ter v skladu s konkretnim investicijskim programom, upoštevajoč pri tem obstoječe zakonske predpise.

63. člen

Na podlagi letnega gospodarskega načrta dogovorijo vse TOZD amortizacijsko stopnjo, ki ne more biti nižja od predpisane s tem, da mora prvenstveno skrbeti za zamenjavo iztrošenih osnovnih sredstev ter poravnava kreditnih obvez iz minulega vlaganja v njena sredstva.

64. člen

Zavarovanje poslovnih sredstev opravi OZD enotno za vse TOZD pod enakimi pogoji pri isti zavarovalnici. Stroške zavarovanja bremenijo poslovne stroške posameznih TOZD.

65. člen

Podpisnice tega sporazuma so se dogovorile, da bodo v skladu s programom dolgoročnega razvoja delovne organizacije kot celote in posameznih TOZD in letnih gospodarskih načrtov združevale sredstva za realizacijo konkretnih investicijskih programov.

Za vsako konkretno investicijsko naložbo iz združenih sredstev je potreben pismeni sporazum – pogodba med TOZD, ki dajejo sredstva, in TOZD, ki najemajo sredstva.

Sporazum praviloma mora vsebovati:

– roke vračila ter

– obrestno mero, ki jo TOZD-posojilodajalec plačuje TOZD-posojilodajalcu.

66. člen

Podpisnice sporazuma so se dogovorile, da bodo z namenom racionalnejšega izkoriščanja obratnih sredstev za čas, dokler se ne formira interna banka, združile obratna sredstva na ravni delovne organizacije.

Podpisnice sporazuma so se sporazumele, da bodo prevzele obresti in stroške od finančnih kreditov za obratna sredstva sorazmerno deležu v združenih obratnih sredstvih.

67. člen

TOZD soglašajo, da bodo vsa prosta in razpoložljiva finančna sredstva skladov, tekočega dohodka in iz drugih virov združevala na enotnem žiro računu OZD.

Ta sredstva uporablja OZD za kritje obratnih sredstev in za kratkoročne poslovne aranžmaje ter za financiranje sanacijskih programov TOZD, razvojnih načrtov TOZD in OZD ter za druge naložbe, ki bodo v skupnem interesu vseh TOZD.

Poslovanje IMV – zastopstva inozemskih firm z sedežem v Ljubljani, se opravlja preko posebnega žiro računa.

68. člen

Devizna sredstva, ustvarjena z izvozom izdelkov in storitev in izhajajoče pravice iz teh sredstev, kakor tudi pripadajoča in dodeljena sredstva po obstoječih predpisih, se vodijo enotno

za organizacijo združenega dela kot celoto in se uporabijo za oskrbo z repromaterialom iz uvoza, nabavo uvozne opreme, udeležbe pri najemanju inozemskih kreditov, odplačilo inozemskih kreditov ter plačevanje storitev v zunanje-trgovinskem prometu.

Vsa tako pridobljena devizna sredstva se vodijo pri TOZD komerciala in se uporabljajo na podlagi letnega gospodarskega načrta, če to ni predhodno s posebnim sporazumom (pogodbo) med TOZD drugače urejeno.

69. člen

Sredstva rezervnega sklada TOZD se formirajo in uporabljajo na podlagi družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma ter obstoječih predpisov.

Podpisnica tega sporazuma so se dogovorile, da se v času, dokler posamezna TOZD ni v situaciji, da mora uporabiti sredstva rezervnega sklada za pokrivanje izgube, združijo. Ta sredstva se združujejo na ravni delovne organizacije z namenom vzdrževanja likvidnosti delovne organizacije kot celote, t.j. za redno izplačilo OD ter plačilo zapadlih obveznosti. Tako uporabljeni rezervni sklad se mora vrniti iz prihodnega priliva sredstev na žiro račun.

70. člen

Podpisnice sporazuma soglašajo, da bodo sredstva sklada skupne porabe formirale po enotnih kriterijih na podlagi letnega gospodarskega načrta ali na podlagi skupnega sporazuma.

71. člen

Podpisnice sporazuma soglašajo, da bodo z delom sklada skupne porabe na predlog delavskega sveta podjetja intervenirale v obliki posojila tisti TOZD, ki v tekočem letu ni ustvarila sredstev za kritje najnujnejših potreb skupne porabe.

72. člen

TOZD se obvezujejo, da bodo del sredstev iz svojega dohodka izplačevale v solidarnostni sklad. Višina teh sredstev se določi z letnim gospodarskim načrtom ali s posebnim sporazumom z namenom, da se zagotovijo sredstva za pokrivanje osebnih dohodkov v slučaju izpada proizvodnje, v slučaju finančnih težav TOZD in za pomoč družinam ponesrečenih delavcev.

Od slučaja do slučaja se bo po posebnih pogodbah med TOZD potrebni del sredstev združeval in dal kot posojilo ali dotacijo prizadeti TOZD.

73. člen

S sredstvi stanovanjskega sklada, ki po družbenem dogovoru ostanejo TOZD, razpolagajo delavci TOZD v okviru smernic za stanovanjsko izgradnjo občinske skupščine in v skladu s programom dolgoročnega razvoja TOZD in OZD.

74. člen

TOZD se obvezujejo hkrati z investicijskim vlaganjem zagotoviti izgradnjo potrebnih stanovanj ali na drugi način rešiti stanovanjsko vprašanje potrebnih strokovnih kadrov.

75. člen

Z letnim gospodarskim načrtom ali s samoupravnim sporazumom se določi višina in način izdvajanja potrebnih sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj strokovnih delavcev potrebnih v službah skupnega pomena.

VI. OPRAVLJANJE ZADEV OD SKUPNEGA POMENA ZA OZD KOT CELOTO

76. člen

Podpisnice sporazuma so se dogovorile, da bodo za opravljanje zadev skupnega pomena za OZD kot celoto organizirale na ravni OZD skupne službe.

77. člen

Skupne službe bodo opravljale predvsem naslednje skupne posle za TOZD in OZD:

- računovodske in finančne posle,
- službo analize in planiranja,

- urejanje skupnih kadrovskega in narodne obrambe,
- pravno službo in pravno pomoč,
- službo varstva pri delu,
- urejanje skupnih zadev družbenega standarda.

78. člen

Sredstva za osebne dohodek in za sklad skupne porabe ter druge pravice delavcev skupnih služb, kot tudi naloge in odgovornosti, ki jih skupne službe prevzemajo, se določijo s posebno pogodbo, ki jo v imenu vseh TOZD sprejme delavski svet OZD, v imenu skupnih služb pa njihov organ upravljanja.

79. člen

Financiranje skupnih služb se zagotovi na podlagi letnega gospodarskega načrta ali posebnega sporazuma.

80. člen

Organ upravljanja delovne skupnosti skupnih služb je svet delovne skupnosti.

81. člen

Organizacijo in ostala določila o skupnih službah podrobneje določa statut in ostali akti OZD.

VII. SAMOUPRAVLJANJE V TOZD

82. člen

V temeljni organizaciji združenega dela upravljajo delovni ljudje, ki so v njej zaposleni.

Delavci uresničujejo svoje samoupravne pravice neposred-

no z referendumom in zborom delovnih ljudi temeljne organizacije združenega dela ter v delavskem svetu TOZD in odborih, ki jih volijo neposredno in s tajnim glasovanjem.

Način in postopek samoupravljanja v TOZD ter sestava in pristojnost delavskega sveta in odborov se določajo s statutom TOZD, ki mora biti vsklajen s samoupravnim sporazumom o združitvi.

VIII. OBVEŠČANJE DELAVCEV IN INFORMIRANJE JAVNOSTI

83. člen

Da bi bili delavci in javnost seznanjeni s poslovanjem TOZD in OZD kot celote, se pri OZD osnuje informativna služba, ki bo posredovala delavcem, organom upravljanja in javnosti gradivo v primerni obliki in ustrezni vsebini. V ta namen so podpisnice soglasne, da iz skupnega dohodka financirajo tovarniško glasilo.

Za pravočasno in verodostojno obveščanje o poslovanju in o odnosih generalni direktor za OZD in direktorji TOZD za področje TOZD, ki so tudi pooblaščen, da vsak za svoje področje dajejo ostale uradne podatke o poslovanju.

84. člen

Usebe, pooblaščenec za dajanje uradnih podatkov, so pri obveščevanju dolžne čuvati poslovno tajnost.

Če se delavcem posredujejo podatki, ki predstavljajo poslovno tajnost, se morajo opozoriti, da so ti podatki poslovna taj-

nost. Delavci, seznanjeni s temi podatki, so jih dolžni čuvati kot poslovno tajnost in jih ne smejo posredovati dalje.

85. člen

V TOZD in skupnih službah delujejo družbeno-politične organizacije:

- zveza komunistov,
- zveza sindikatov,
- zveza mladine in
- zveza borcev.

86. člen

Delavci se v njih povezujejo zaradi uresničevanja svojih s programi in statuti določenih nalog in zato, da svojim članom pomagajo uveljaviti družbeno-ekonomski položaj v združenem delu in samoupravljanju in zagotoviti spoštovanje pravic in dolžnosti delavca, ki jih določata ustavi SFRJ in SRS.

Pri tem samoupravni organi vsako TOZD in OZD zagotavljajo takšne odnose in pogoje dela, da sindikat pri izpolnjevanju skupnega programa z ŽK kot organizacija vseh delavcev lahko v vsaki TOZD in njenem organizacijskem delu deluje kot sestavni del samoupravljanja, prek katerega delavci organizirano vplivajo na samoupravno odločanje, razvijajo svoje samoupravne odnose ter upravljajo svoje pravice iz samoupravljanja.

87. člen

Samoupravni organi so dolžni v določenem roku obravnavati predloge in pobude družbeno-političnih organizacij, ki se nanašajo na položaj delavca ter o tem zavzeti stališča, s katerimi so dolžni seznaniti predlagatelje.

88. člen

Predlagatelji in samoupravni organi so dolžni o pomembnejših predlogih, ki se na našajo na položaj delavca, pred dokončnim sklepanjem obvestiti družbeno-politične organizacije in predloge razumljivo obrazložiti.

89. člen

Osnovne naloge družbeno-političnih organizacij v samoupravnem sistemu združenega dela so predvsem v tem, da:

- dajejo mnenja in predloge k statutu in drugim splošnim aktom, predno jih sprejemajo samoupravni organi;
- so politični nosilec kandidatne listine za člane organov samoupravljanja in kolektivnih izvršilnih organov;
- dajejo iniciativo za sklic zborov delovnih ljudi;
- predlagajo izvedbo referenduma o vprašanih, ki jih določata zakon in samoupravni sporazum;
- sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike

in dajejo oceno moralno-političnih kvalitete posameznih članov na odgovornih delovnih mestih;

- dajejo družbeno-politično oceno o posameznih predlogih, ukrepah in rezultatih;
- dajejo družbeno-politično oceno o delovanju organov upravljanja, izvršilnih organov in delavcev na odgovornih delovnih mestih;
- ščitijo interese svojih članov;
- izvajajo druge dolžnosti, ki jih vsebujejo njihovi programi dela.

X. POSTOPEK ZA SPREJEMANJE OSTALIH SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV

90. člen

Postopek za izdelavo, spremembe in dopolnitve samoupravnih sporazumov se prične na podlagi obrazloženega predloga delavskega sveta OZD, delavskega sveta TOZD, družbeno-političnih organizacij in pristojne družbeno-politične skupnosti.

Osnutek samoupravnega sporazuma oziroma spremembe in dopolnitve izdelava komisija, v kateri se nahajajo po 1 delegat, ki ga izvoli delavski svet TOZD. Pri delu komisije sodelujejo tudi strokovni delavci, ki jih lahko imenuje delavski svet OZD in predstavnik ostalih predlagateljev.

Osnutek samoupravnega sporazuma se dostavlja TOZD, ki ga sprejemajo po predpisih statuta TOZD.

91. člen

Na isti način se izdelajo osnutki samoupravnega sporazuma oziroma pogodbe med posameznimi TOZD, pri katerih sodelujejo le zainteresirane TOZD.

XI. REŠEVANJE SPOROV

92. člen

TOZD bodo vsak spor iz medsebojnih poslovnih odnosov skušale reševati sporazumno.

93. člen

Če spor ni rešen sporazumno, rešuje spor notranja arbitražna pri delavskemu svetu OZD na zahtevo katerekoli stranke v sporu.

Notranja arbitražna je sestavljena iz dveh predstavnikov TOZD, ki sta v sporu, in treh stalnih članov, ki jih izvoli delavski svet OZD.

Odločitev notranje arbitraže je dokončna in jo je TOZD, na katero se nanaša odločitev, dolžna izvršiti v določenem roku.

Če TOZD ne izvrši odločitve v določenem roku, se ta izvrši

na prisilen način po predlogu TOZD, ki je v sporu uspela.

94. člen

Postopek pred notranjo arbitražo se določa s posebnim poslovnikom, ki ga sprejme delavski svet TOZD.

XII. VARSTVO SPORAZUMA

95. člen

Vse TOZD se obvežejo, da bodo spoštovale in izvajale sprejete obveznosti po tem sporazumu.

96. člen

Kršitve tega sporazuma se prijavijo skupni komisiji za varstvo samoupravnega sporazuma in statuta.

97. člen

Če komisija ugotovi, da je kršitev podana, zahteva spremembe oziroma odpravo ukrepov, s katerimi se krši sporazum.

Komisija lahko predlaga, da pristojni organ raziše odgovornost posameznih delavcev za kršitev sporazuma.

98. člen

Podrobnejša določila o sestavi, pravicah in dolžnostih komisije vsebuje statut OZD.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

99. člen

Do sprejetja splošnih aktov OZD in TOZD se uporabljajo sedanji statut in splošni akti OZD, v kolikor ne nasprotujejo določilom tega sporazuma.

100. člen

Splošni akti OZD podpisnic se morajo uskladiti z določili tega sporazuma do 1. 5. 1974. Statut OZD se sprejme do 15. 2. 1974.

101. člen

Letni gospodarski načrt OZD za leto 1974 bo sestavljen tako, da bo vseboval delovne načrte za vsako TOZD in da bo s tem mogoče ugotavljati in deliti dohodek ločeno za vsako TOZD.

102. člen

Obvezno tolmačenje tega sporazuma daje centralni delavski svet OZD.

103. člen

Samoupravni sporazum c združevanju je sklenjen, ko v vsaki TOZD dve tretjini vseh delavcev sprejmeta sklep o njegovi sklenitvi in ko podpišejo sporazum pooblašteni delavci v vseh TOZD ter prične veljati naslednji dan po objavi.

Volitve v delavske svete temeljnih organizacij združenega dela bodo 21. decembra letos

Na podlagi 39. in 40. člena zakona o konstituiranju ter 8. člena začasnega statutarnega sklepa temeljnih organizacij združenega dela, je centralni delavski svet na svoji redni seji dne 23. 11. 1973 sprjel

ODLOK

o razpisu volitev v delavske svete temeljnih organizacij združenega dela in imenovanju volilnih komisij.

Razpisujejo se volitve za člane delavskega sveta temeljnih organizacij združenega dela, ki so bile organizirane na zborih delavcev 14. in 15. novembra 1973.

Volitve bodo opravile volilne komisije TOZD v sledečem sestavu:

Tovarna avtomobilov in prikolic NOVO MESTO: (voli 39 članov D. S.) 1. Kordiš Anton, predsednik; Tomšič Jože, namestnik predsednika; 2. Dajčman Ciril, član; Suhorepec

Peter, namestnik člana; 3. Godnjevec Franc, član; Goleš Ilija, namestnik člana.

Tovarna opreme Črnomelj: (voli 15 članov D. S.) 1. Simec Milan, predsednik; Zore Jože, namestnik predsednika; 2. Gusič Marjana, član; Betinič Marica namestnik člana; 3. Šinkovec Ivan, član; Malnarič Janez, namestnik člana.

Tovarna avtomobilskih prikolic Brežice: (voli 17 članov D. S.) 1. Metelko Ludvik, predsednik; Gašparin Marija, namestnik predsednika; 2. Grojzdek Franc, član; Medved Anton, namestnik člana; 3. Strgar Lidija, član; Kovačič Tatjana, namestnik člana.

Tovarna „Podgorje“ Šentjernej: (voli 15 članov D. S.) 1. Žabkar Angelca, predsednik; Kirm Tone, namestnik predsednika; 2. Šinko Franc, član; Zagorc Valerija, namestnik člana; 3. Dvornik Andrej, član; Zagorc Karlina, namestnik člana.

Tovarna opreme Mirna: (voli 15 članov D. S.) 1. Jerovšek

Janez, predsednik; Bevc Milka, namestnik predsednika; 2. Flajs Jože, član; Koprivec Jože, namestnik člana; 3. Tinktar Marina, član; Mrzelj Ivan, namestnik člana.

Tovarna servisne opreme Beli Manastir: (voli 15 članov D. S.) 1. Stamenković Vida, predsednik; Časar Štefica, namestnik predsednika; 2. Vujatović Desanka, član; Juhaš Ernest, namestnik člana; 3. Blažetin Adan, član; Sekulić Vlado, namestnik člana.

Razvojni inštitut, Novo mesto: (voli 11 članov D. S.) 1. Lindtner Mirko, predsednik; Gramc Jože, namestnik predsednika; 2. Perko Darko, član; Somrak Anica, namestnik člana; 3. Zupet Anton, član; Dvornik Marjan, namestnik člana.

Komerciala – IMV Novo mesto: (voli 21. članov D. S.) 1. Zrimšek Janez, predsednik; Prijatelj Janez, namestnik predsednika; 2. Petrič Franc, član; Gogič Jožica, namestnik člana; Miklič Zvone, namestnik člana.

Ustavno dopolnilo XX

1. S samoupravnim sporazumom usklajujejo delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela in interesne skupnosti medsebojne interese pri družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, določajo osnove in merila, po katerih usklajujejo svoje posebne interese s skupnimi interesi in določajo medsebojne pravice in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje.

Samoupravni sporazum zavezuje organizacijo združenega dela in interesno skupnost, ki ga skleneta ali h kateremu pristopita.

Temeljne in druge organizacije združenega dela ter interesne skupnosti, ki menijo, da so s samoupravnim sporazumom drugih organizacij združenega dela prizadeti njihovi interesi, lahko sprožijo postopek za ponoven preizkus samoupravnega sporazuma na način, ki ga določa zakon.

2. Z družbenim dogovorom organizacije združenega dela in njihove splošne asociacije, interesne skupnosti družbenopolitične skupnosti, sindikati in druge družbeno-politične organizacije zagotavljajo in uresničujejo samoupravno usklajeva-

nje in urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so skupnega ali splošnega pomena.

Družbeni dogovor zavezuje organizacije in skupnosti, ki ga sprejmajo.

V okviru svojih pravic in dolžnosti lahko družbenopolitične skupnosti z zakonom

ali drugim splošnim aktom določijo, da je družbeni dogovor splošno obvezen.

3. Postopek pri sklepanju in izvajanju samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora temelji na načelih javnosti in enakopravnosti udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor določata ukrepe za njuno izvajanje ter materialno in družbeno odgovornost udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

4. Zakon lahko predpiše obveznost, da se začne postopek za sklenitev samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter načela tega postopka.

Temeljita obravnava

Predsednik komisije za samoupravljanje pri CK Zveze komunistov Slovenije Peter Toš se je odzval vabilu našega sekretariata OOZK in prisostvoval razširjenem sestanku, ki je bil 26. 11. 1973. Na dnevnem redu je bila obravnava predloga samoupravnega sporazuma.

Bistvenih pripomb na naš osnutek samoupravnega sporazuma ni bilo. Vse spremembe so danes upoštewane; predlog samoupravnega sporazuma, ki

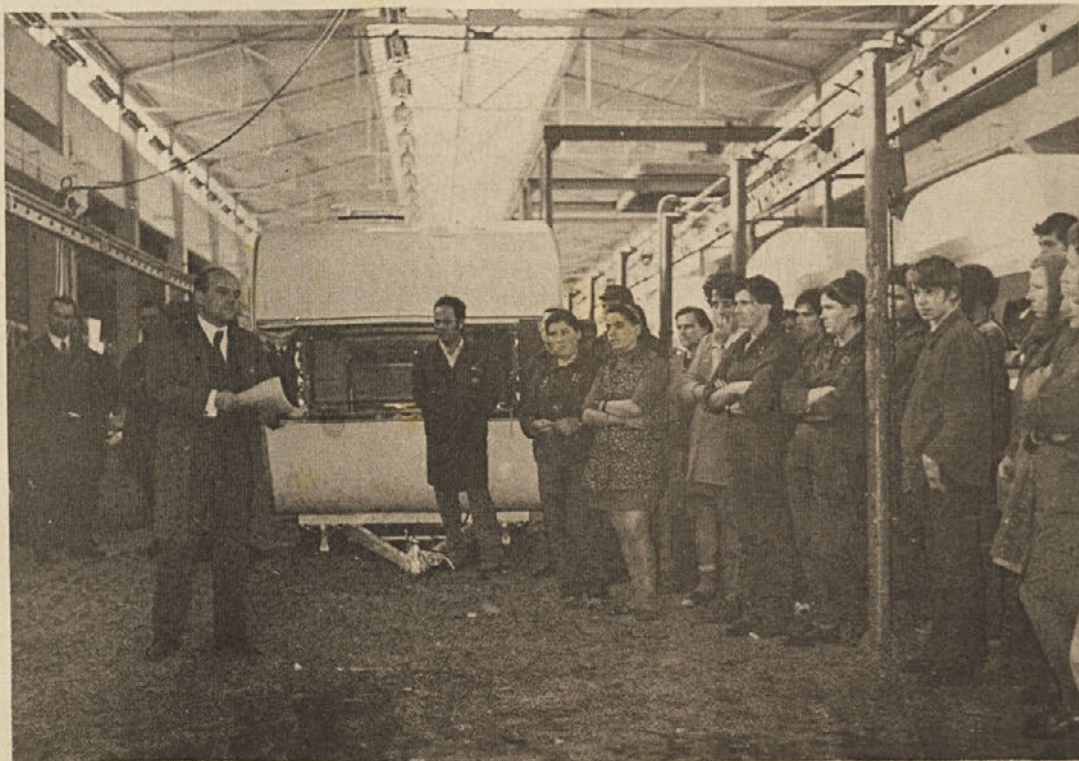
ga dajemo v javno razpravo, je dopolnjen s pripombami, ki jih je podal Peter Toš. Pri tem naj omenimo, da je tov. Toš ocenil, da je naš predlog samoupravnega sporazuma strokovno temeljit, popoln in razumljiv.

Komisija za izdelavo samoupravnega sporazuma, sestavljena iz voljenih delegatov, ki je bila sklicana 28. 11. 1973, je sprejela vse predloge sprememb z razširjene seje sekretariata osnovne organizacije.

IMV – KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto – Izhaja vsak mesec v 4200 izvodih – Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 – Ureja uredniški odbor – Odgovorni urednik Jože Splichal – Stavek, filmi in prelom ČZP DOLENJSKI LIST – Tisk: Tiskarna LJUDSKA PRAVICA Ljubljana

Vse fotografije v tej številki so s slavnostne seje centralnega delavskega sveta ob ustanovitvi 8 TOZD in milijardni proizvodnji ter z obiska Franca Popita.

Ustavna razprava v podjetju – na delovnem mestu

OCENA MEDOBČINSKEGA KOMITEJA ZK NOVO MESTO

Na pobudo medobčinskega sekretarja ZK tov. Ludvika Goloba je medobčinski komite na svoji redni seji dne 27. 11. 1973, na kateri je bil tudi naš razširjeni sekretariat OO, obravnaval osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju.

Sekretar Ludvik Golob je poudaril, da prispeva obravnava samoupravnega sporazuma na medobčinskem komiteju k javni obravnavi, ki jo vodi kolektiv pred podpisom sporazuma, hkrati pa bo s tem dana tudi ocena k osnutku sporazuma, ki verificira nove samoupravne odnose v Industriji motornih vozi.

Tovariš Alfonz Brzič, vodja organizacijskega kadrovskega sektorja podjetja, je podal uvodno razlago in nanizal bistvene elemente samoupravnega sporazuma. Razložil je posamezne določbe, posebno tiste, ki urejajo odnose med TOZD, katerim pripisujemo poseben pomen. Formiranje dohodka in njegova delitev je v našem samoupravnem sporazumu zelo jasno opredeljena. Delavcem je zajamčeno, da na podlagi svojega dela v TOZD pridobivajo dohodek, upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije ter odločajo o ustvarjenem skupnem dohodku.

Dohodek, ki ga ustvarijo delavci v združenem delu z združenimi sredstvi, pripada v celoti TOZD.

Poslovna politika je enotna za celotno podjetje oziroma za vse TOZD na podlagi medsebojnega samoupravnega sporazuma.

Nadalje je tov. Brzič obrazložil, kako so potekali zbori delovnih ljudi, na katerih smo se na podlagi izdelane strokovne analize pogojev odločili, da v podjetju organiziramo 8 temeljnih organizacij združenega dela

in da se skupne službe organizirajo kot delovna skupnost.

Člani medobčinskega komiteja ZK so postavili več vprašanj, posebno kar zadeva pristojnost posameznih dislociranih TOZD. Zanimalo jih je tudi financiranje družbeno-političnih skupnosti in krajevnih skupnosti, kjer imajo TOZD svoj sedež.

Predstavniki podjetja so seznanili navzoče z bistvenimi elementi, na katerih sloni samoupravni sporazum. Pojasnili so tudi finančno politiko, ki mora zagotavljati ustrezno koncentracijo finančnih sredstev ter s tem optimalno likvidnost vseh TOZD in celotnega podjetja. Pri tem so poudarili, da je stanovanjska izgradnja v domenu

vsake TOZD, ki je dolžna svojo stanovanjsko politiko podrediti smernicam za stanovanjsko izgradnjo v občini, kjer živijo.

Bistvenih pripomb na samoupravni sporazum ni bilo, sprejeli pa smo več konkretnih predlogov, ki jih bomo upoštevali pri izdelavi statutih TOZD in samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Volitve članov delavskega sveta TOZD bodo v petek, 21. decembra 1973 v času od 6. ure zjutraj do 18. ure zvečer.

Volilne komisije, imenovane od CDS, so dložne:

1. v roku 3 dni imenovati komisijo za izdelavo volilnega ime-

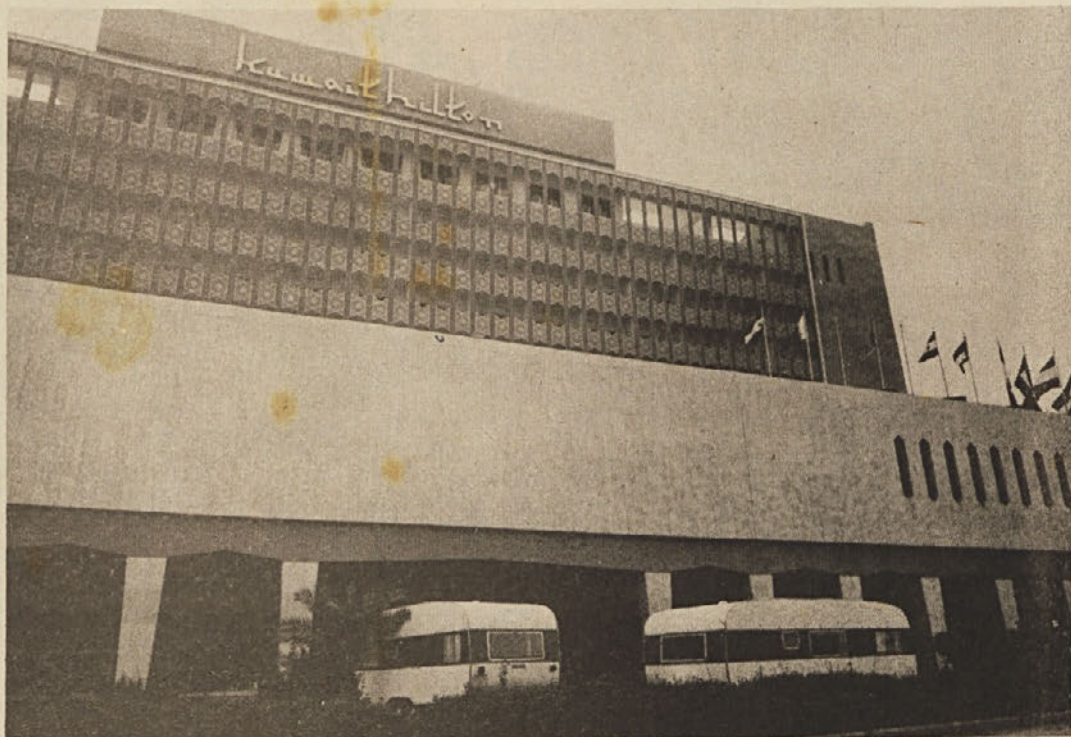
nika. Volilni imeniki morajo biti izdelani v roku 7 dni od imenovanja komisije in razgrnjeni na volišču oziroma delovni enoti.

2. Imenovati posebne volilne odbore, ki skrbijo za pravilen potek volitev. Volilni odbori so sestavljeni iz 3 članov – predsednika in dveh članov.

3. Določiti število volišč oziroma volilnih mest v TOZD.

Kandidiranje za člane delavskega sveta se opravi na zborih delavcev najkasneje do 10. decembra 1973.

Volitve v delavske svete se opravijo za temeljno organizacijo združenega dela kot celoto.
**PREDSEDNIK CENTRALNEGA
DELAVSKEGA SVETA**

Naše prikolicе na razstavi v Kuvaitu

Milijarda in osem TOZD

V soboto, 18. novembra, smo na slavnostni seji centralnega delavskega sveta proslavili dve veliki delovni in samoupravljavski zmagi. 10. novembra smo namreč prvič v zgodovini našega podjetja in hkrati prvič v zgodovini novomeške in dolenske industrije dosegli milijardo dinarjev vredno proizvodnjo, hkrati pa smo nekaj dni pred slovesno sejo centralnega delavskega sveta podpisali listine o ustanovitvi osmih temeljnih organizacij združenega dela v našem podjetju.

Na sejo centralnega delavskega sveta je 18. novembra prišel tudi predsednik centralnega komiteja ZKS Franc Popit, seje pa so se udeležili še član sekretariata CK ZKS Franci Šali ter številni predstavniki občinskih

skupščin Dolenjske in Belega Manastira.

Naš kolektiv je samorastniško pognal korenine, dosegal pomembne zmage, a je mimo njih hitel novim nalogam in

uspehom naproti. Od 28 zaposlenih v letu 1955 štejemo danes 4300 delavcev in do konca leta bomo, kot pričakujemo, naredili za milijardo in 250 milijonov izdelkov.

Po slavnostnem govoru predsednika centralnega delavskega sveta Antona Šepca je naš uspeh pozdravil tudi predsednik novomeške občinske skupščine Avgust Avbar, ki je dejal: „Čestitam vam k veliki delovni zmagi! Zavedamo se,

kakšen pomen ima Industrija motornih vozil za vse dolenske občine in želimo, da bi bila tudi vnaprej med najpomembnejšimi nosilci napredka te regije.“

Po slavnostni seji so predstavniki našega kolektiva razkazali gostom proizvodne prostore. Gostje, med katerimi je tovariš Popit prvokrat obiskal naš kolektiv, so se pohvalno izrazili o našem delu in so bili presenečeni nad tem, kako velik razvoj smo dosegli v zadnjih letih.

